

3. ПРОМОЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ СФЕРІ

УДК 338.48-32

Жанна БУЧКО

доктор географічних наук, доцент

Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, м. Чернівці

zh.buchko@chnu.edu.ua

КОНКУРСИ З РОЗРОБКИ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ: ПРОМОЦІЯ КУЛЬТУРНОГО НАДБАННЯ ТА ДОСВІД ДЛЯ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ

Літературно-художні екскурсії займають вагоме місце з-поміж інших тематичних, і мають перспективи для м. Чернівців та області, які були і залишаються часто згадуваною популярною локацією художніх творів як письменників минулого, так і сучасників. З метою промоції літературно-мистецького надбання регіону та залучення до розробки туристичних маршрутів молоді проводяться відповідні конкурси. Кілька таких конкурсів відбулося в Чернівцях упродовж 2021 року, і всі вони стосувалися інтелектуально-освітнього туризму, організації концептуального дозвілля. Такі маршрути урізноманітнюють туристичну пропозицію, надаючи туристам можливість долучення до культурних надбань краю, ознайомлення з історичною та етнічною спадщиною мультикультурного регіону [3], сприяють її популяризації.

Масштабним за охопленням і територіально, й змістовно, виявився конкурс туристичних маршрутів «Слідами «Букової землі» за романом видатної української письменниці Марії Матіос «Букова земля». Часові рамки роману-панорами - 225 років, а просторові охоплюють територію від маленького гірського хутора Сірук до світових столиць: Відня, Будапешта, Варшави – і закінчуються 2014 роком – біля Станиці Луганської.

Проведення конкурсу туристичних маршрутів за романом «Букова земля» започаткувала М. Матіос спільно із видавництвом «А-ба-ба-га-ла-ма-га» ще в 2020 році. Активна ж фаза конкурсу розпочалася в лютому 2021 року завдяки організатору – Чернівецькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Івасюка. Конкурс отримав фінансову підтримку Буковинського культурного фонду.

Метою проведення конкурсу стала «актуалізація історичної пам'яті, посилення уваги до історії та культури Буковини, до природних туристичних атракцій, збереження традицій та звичаїв, залучення буковинців та всіх охочих до відкриття нових сторінок історії та об'єктів історичної, культурної, природної спадщини, сприяння розвитку туристичної галузі краю шляхом популяризації туризму серед краян та гостей Буковини, зокрема сприяння розвитку

інтелектуально-освітнього туризму, концептуального дозвілля» [2]. Завданням для конкурсантів було визначено розробку туристичного маршруту та тексту екскурсійного супроводу для ознайомлення з об'єктами та пам'ятками, пов'язаними з історичними подіями та особистостями, описаними в романі, місцевим фольклором (легендами, переказами, казками тощо), традиціями та святами, ремеслами. До участі зголосилося 20 учасників: істориків, краєзнавців, екскурсологів, бібліотекарів, музейних працівників, студентів з Івано-Франківської та Луганської областей, м. Чернівці та районів Чернівецької області. Упродовж шести місяців тривала пошукова, науково-дослідницька та організаційна робота зі збору, опрацювання, систематизації та методичного оформлення пакетів екскурсійних матеріалів. Оцінювалася робота учасників за такими критеріями: «відповідність екскурсійного маршруту опису історичних подій та історичних особистостей (персоналій) в романі М. Матіос «Букова земля»; відкриття нових об'єктів та пам'яток культурної та історичної спадщини; повнота розкриття теми маршруту та доступність інформації для потенційних слухачів; наявність всіх складових екскурсійного маршруту; історична та краєзнавча цінність відвідуваної місцевості; тематична та стилістична єдність маршруту; доступність екскурсійного маршруту; коректне оформлення документації, наявність додаткових матеріалів; новизна та креативність; презентація маршруту» [1, с. 51].

Цікавим був досвід проведення конкурсу з розробки екскурсійних маршрутів «Стежками Назарія Яремчука», який до 70-річчя від дня народження видатного співака започаткували на географічному факультеті ЧНУ імені Юрія Федьковича й провели 29-30 листопада 2021 р. Цьому передувала ретельна робота журі у складі її голови, проректорки університету Марусик Т.В., заступника, декана географічного факультету Заячука М.Д., викладачів кафедри географії та менеджменту туризму, на якій реалізовується освітня програма «Міжнародний туризм». Мета конкурсу – розробка туристичних маршрутів на основі біографічних фактів життя і творчості відомого українського співака, уродженця м. Вижниця Чернівецької області, популяризація його пісенної та суспільної спадщини, актуалізація уваги до природних, культурних пам'яток та подій, пов'язаних з його біографією. Завданням конкурсу було розробити туристичний маршрут та текст екскурсійного супроводу для ознайомлення з об'єктами, пам'ятками та місцями, пов'язаними з особистістю Яремчука, історичними подіями його життєвого шляху.

До участі зареєструвалося 9 учасників: учні шкіл та студенти коледжів. У фіналі заслухали 7 робіт, з-поміж яких визначили переможців. Конкурсні роботи базувалися на біографічних відомостях та відтворювали життєвий шлях відомого українського співака, Героя України, Народного артиста України, географа Назарія Назаровича Яремчука. Територіальні межі конкурсу охоплювали як місто Чернівці, так і замські дестинації, пов'язані з життєвим шляхом видатного буковинця, роблячи акцент на м. Вижниця та її околицях, де він народився та провів дитячі роки.

За результатами обох конкурсів учасники були відзначені призами та відзнаками, а, відповідно до умов конкурсів, кращі туристичних маршрути були

запропоновані органам місцевого самоврядування, підприємцям області для впровадження в планову екскурсійну діяльність. Це, в свою чергу, стане вагомим кроком у популяризацію мистецько-культурного туризму в Чернівцях, області та Україні загалом.

Список використаних джерел:

1. Бучко Ж., Скутар Т., Паламарчук Д. Чернівці як літературно-туристична дестинація // Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід : Матеріали XV Міжнародної наукової конференції. Львів, 2021. С. 48-53.
2. Конкурс туристичних маршрутів «Слідами «Букової землі». Офіційний сайт Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Івасюка. URL: <http://www.library.cv.ua/konkurs-turystychnyh-marshrutiv-slidamy-bukovoyi-zemli.html>
3. Rudenko V., Dzhaman V., Buchko Z., Dzhaman Y., Mruchkovstyy P. Theoretical-Methodological Basis for Studying the Preconditions of Ethnic Tourism in Multi-ethnic Urban Settlements. The Case of Chernivtsi City, Ukraine // Journal of Settlement and Spatial Planning. Vol. 7, No. 2/2016, Cluj-Napoca, 2016. P. 157-165. DOI: [10.19188/06JSSP022016](https://doi.org/10.19188/06JSSP022016)

УДК 911.3:30/33 (477.8)

Людмила МАТВІЙЧУК

доктор економічних наук, професор

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

Діана МЕЛЬНИК

здобувачка спеціальності 242 Туризм освітнього ступеня Магістр

Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

ІМІДЖ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ

Нині загострення конкуренції на окремих сегментах внутрішнього та міжнародного ринку туристичних послуг актуалізують необхідність дослідження проблеми конкурентоспроможності, як передумови підтримання стійких позицій підприємств в умовах конкурентного туристичного ринку. В умовах зростаючої конкуренції туристичному підприємству необхідно здійснювати постійний моніторинг позицій на ринку, вивчати сильні та слабкі сторони господарської діяльності, своєчасно пристосовуватись до змін ринкових ситуацій, що вимагає розробки об'єктивної методики оцінки його конкурентних позицій.

Поняття «імідж туристичного підприємства» з'явилося разом із активним розвитком туристичної сфери в Україні. Даний термін був введений у діловий обіг в 60-х роках ХХ століття економістом К. Болдуїнгом і ним же обґрунтовано його необхідність для ділового успіху. Імідж фірми повинен простежуватись у